Waldorfská střední škola Olomouc

Maturitní okruhy z PSYCHOLOGIE

Školní rok 2026/2027

1) Psychologie jako věda

- Co je psychologie a jaké jsou její hlavní odvětví?
  - Jaké jsou rozdíly mezi aplikovanou a teoretickou psychologií?
- Jaké metody psychologie využívá?
  - Jaké metody se používají k výzkumu psychiky a chování?
- Jaký je význam psychologie pro člověka v rozličných aspektech života?
  - Jak psychologie ovlivňuje každodenní život a rozhodování?

2) Vývoj pojetí duše a člověka, psychologické směry

- Jak se vyvíjelo pojetí duše a člověka od antiky po 20. století?
  - Aristoteles, Sv. Augustin, Descartes, Locke aj.
- Jaké jsou hlavní psychologické směry?
  - Jaké klíčové myšlenky přinesl psychoanalytický přístup?
- Jaké jsou rozdíly mezi psychoanalýzou, humanistickou psychologií a behaviorismem?
  - Jak se liší přístup k osobnosti člověka v jednotlivých směrech?

3) Vývojová psychologie

- Jaké jsou základní funkce psychiky?
  - Jak se psychika vyvíjí od narození do dospělosti?
- Co znamenají pojmy fylogeneze a ontogeneze lidské psychiky?
  - Jak se liší biologická a sociální determinace psychiky?

4) Temperament a živlová teorie

- Co jsou to prakvality a živly? Jejich charakteristiky a popis projevů.

    - Hippokratova humorální teorie a prakvality Empedokla z Akragantu jako základ 4 základních aspektů temperamentu
- Jaké jsou projevy temperamentu – živlů v různých situacích v životě?
    - Jaké silné a slabé stránky v jedinci rozvíjejí? Využití v praxi a rizika k zohlednění.

5) Periodizace psychického vývoje člověka

- Jaké jsou jednotlivé vývojové etapy člověka?
    - Jak se mění kognitivní a emoční schopnosti během života?
- Jaké psychosociální aspekty ovlivňují vývoj?
    - Jaká je role sociálních vztahů v psychickém vývoji?

6) Psychohygiena a well being

- 5 základních pilířů psychohygieny
    - Jak je lez zvládat v udržitelné podobě
- Kvantová tvorba reality, meditace, čakry, cvičení?
    - Faktory ovlivňující kvalitu života

7) Myšlení a řeč, nenásilná komunikace

- Jaký je význam myšlení a řeči v psychologii?
    - Vyjádření potřeby a prosby, emoce
- Jaké jsou hlavní typy myšlení?
    - Jak se liší konkrétní a abstraktní myšlení? Fixní a růstové myšlení?

8) Emoce a čínský živlový pentagram

- Jaké jsou základní emoce?
    - Jaký je rozdíl mezi primárními a sekundárními emocemi?
- Propojení emocí a těla, jejich projevy?
    - Jak je lze zvládat pomocí obrazů živlů?

9) Pozornost, paměť a učení

- Jaké jsou hlavní typy pozornosti?

    - Jaké faktory ovlivňují schopnost soustředění?
- Jaké jsou hlavní druhy paměti?
    - Jaký je rozdíl mezi krátkodobou a dlouhodobou pamětí?

10) Poruchy psychických procesů a stavů

- Jaké jsou nejčastější poruchy psychických procesů?
    - Jaké jsou symptomy poruch pozornosti, paměti a učení?
- Jaké techniky pomáhají rozvíjet pozornost, paměť a učení?
    - Jaké metody podporují efektivní učení?

11) Sociální psychologie

- Sociální skupiny a jejich dělení, role, vliv na jedince
    - Faktory osobnostní, společenské, etické
- Problematika autority, morálky a totality
    - Milgram, (Stanfordský experiment), interiorizace, konformita
    - Psychopati, manipulace

12) Učení a inteligence

- Jaké jsou hlavní druhy učení?
    - Jaký vliv mají zkušenosti na proces učení?
    - Stereotypy, návyky, slepé cesty, fixní a růstové myšlení
- Jaké jsou typy inteligence a jak je lze v praxi efektivně využít?
- Jaký vliv má paměť a mysl na kvalitu učení?

13) Osobnost člověka

- Jaké faktory ovlivňují osobnost člověka?
    - Jaký je vliv prostředí na rozvoj osobnosti?
    - Vliv epigenetiky
- Jaký je rozdíl mezi vlohami, schopnostmi, dovednostmi, nadáním, talentem a genialitou?
    - Jak lze identifikovat a rozvíjet talent?

- Do jaké míry je osobnost člověka neustále se měnící x statická? Faktory a cykly, které na ni působí.

14) Struktura osobnosti

- Jaké jsou hlavní složky osobnosti?
    - Jaký je význam motivace, schopností, charakteru a temperamentu?
    - Mysl, Ego a jeho složky
- Jak spolu tyto složky interagují?
    - Jak ovlivňuje osobnost rozhodování člověka?
- Jaké je propojení tělesné a duševní složky člověka?

15) Identita „Já“ a sebepojetí, 12 smyslů dle R. Steinera

- Jak se utváří identita člověka?
    - Jaký vliv má společnost na sebepojetí jednotlivce?
    - Jak pomáhá aktivní využití 12 smyslů Rudolfa Steinera k rozvoji identity „Já“
- Jaké faktory ovlivňují sebepojetí?
    - Jak se mění sebepojetí v průběhu života?

16) Vlastnosti a rysy osobnosti

- Jaké jsou různé typologie osobnosti?
    - Jak se liší introverti a extroverti?
    - Jak se liší osobnosti s dominantou dynamiky kardinální, fixní a proměnlivé?
- Jaké faktory ovlivňují osobnost člověka v mezilidských vztazích?
    - Jak se osobnost projevuje v různých sociálních situacích?
    - Jaké typologie uplatňujeme v mezilidských a pracovních vztazích?

17) Sociální chování a komunikace

- Jaké jsou principy sociálního chování?
    - Jakou roli hraje neverbální komunikace?
    - Jaký je vliv sociálních konstruktů a antropologických konstant?
- Jaké faktory ovlivňují percepci, interakci, komunikaci a kooperaci?

    - Jaké techniky zlepšují efektivní komunikaci?

18) Postoje a jejich změna

- Jak se formují postoje člověka?
    - Jaké faktory ovlivňují změnu postojů?
    - Vliv dětství, rodiny, pochvaly?
    - Chtění a konání x domněnky a fantazie
- Jaké techniky se používají ke změně postojů?
    - Jaký je význam sociálních normativů v postojích lidí?

19) Krizové situace v životě jedince

- Jaké jsou hlavní příčiny stresu, frustrace a deprivace?
    - Jaké jsou dlouhodobé dopady stresu na psychiku?
    - Syndrom vyhoření a jeho fáze, řešení
    - Šikana, bossing, stalking, státnice, rozvod, péče o nemocného, úmrtí
- Jaké metody psychohygieny pomáhají zvládat stres a zvyšovat odolnost?
    - Jaký je význam relaxačních technik?

20) Smyslové procesy

- Jaký je rozdíl mezi počitkem a vjemem? Smyslové receptory.
    - Prahy vnímání, látka a forma (Aristoteles)
    - Vrozené nazírací formy a jejich limity (Kant)?
- Jaké jsou konstanty vnímání, zkratek, zrakové iluze a zákonitostí grupování do celků?
- 12 smyslů dle Rudolfa Steinera?

21) Charakter a povaha

- Co utváří charakter a povahu člověka?
    - Ctnosti a neřesti, rovnováha
- Jaká je role epigenetiky a sociálního prostředí?
    - Smysl a cíl života, ego stavy
    - Sociální konstrukty a antropologické konstanty

22) Talenty a typy inteligence

- Jaké jsou psychosociální aspekty životní realizace?
    - Rozvoj osobnosti ve světle navigace talentů
- Ukotvení svého Já v rozličných aspektech života
    - Typy myšlení, inteligence a jejich konkrétní projevy v možnostech

23) Transakční analýza a nenásilná komunikace

- Které faktory utvářejí naše Ego stavy?
    - Charakteristika a konkrétní projevy dílčích ego stavů?
- Co je cílem nenásilné komunikace?
    - Prosba, potřeba, empatie, zodpovědnost za emoci

24) Psychologie dospělosti v udržitelné rovnováze

- Které aspekty člověka jej činí dospělým v rovině existence a psychosociálního fungování?
    - Jakou roli hrají respekt, vztahy a asertivita?
- Péče o tělo a duši
    - Energetická a hormonální rovnováha, péče o auru a čakry, meditace, aktivní pohyb

25) Archetypální psychologie

- Jungiánské archetypy v praxi a typologie osobnosti dle nich
    - Povaha, myšlení, emoce a jejich praktické využití
- Celistvé a součinné propojení tělesnosti, duševnosti a duchovnosti
    - Expanze, ustrnutí, revoluce, transformace a transcendence